

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2458

av Johanna Jönsson (C)

Arbetskraftsinvandring

Sammanfattning

Den relativt sett generösa lagstiftning om arbetskraftsinvandring som vi har sedan 2008 bör utvecklas ytterligare för att underlätta för fler att komma hit och jobba, däribland utländska studenter. Idag är exempelvis arbetskraftsinvandrare låsta till ett visst yrke, och måste söka nytt arbetstillstånd om hen byter arbetsgivare eller yrke under de två första åren. Möjligheten att starta företag är också begränsad om arbetstillstånd erhållits för anställning och för ett visst yrke. Samtidigt är handlägningsprocesserna idag alldeles för långa och stelbenta. Därför bör det underlättas för arbetskraftsinvandrare, och de företagare som möjliggör för människor att komma hit att arbeta. På så vis ökar möjligheterna för fler att välja att komma hit för att jobba och starta företag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut.....	2
Enklare, flexiblare och snabbare handlägningsprocesser	3
Möjliggör att ansöka om permanent uppehållstillstånd.....	5

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slopa kravet på koppling till ett visst yrke eller en viss arbetsgivare vid arbetskraftsinvandring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att låta arbetskraftsinvandrare som arbetat i Sverige i två

år vara fria att arbeta inom vilken bransch de vill, oavsett om det råder arbetskraftsbrist i branschen eller inte.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjliggöra för arbetskraftsinvandrare att starta företag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenkla regelverket så att utländska studenter som kommer till Sverige för att studera lättare kan stanna och arbeta i Sverige.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjliggöra för internationella studenter att stanna mer än sex månader i Sverige efter avslutad utbildning för att på så sätt ge dem bättre möjligheter att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en tidsgräns för hur länge ett arbetstillståndsärende får dröja.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sänka kraven vid ansökan om förlängning av arbetstillstånd.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en möjlighet att utfärda ett tillfälligt arbetstillstånd under handlägningsprocessen vid förlängning av arbetstillstånd.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla arbetskraftsinvandringslagstiftningen och göra det lättare att ansöka om permanent uppehållstillstånd efter det att en person har arbetat i Sverige i två år genom att påskynda det ansökningsförfarandet med tillhörande process.

Underlätta för arbetskraftsinvandrare genom flexiblare system

Den relativt sett generösa lagstiftning om arbetskraftsinvandring som vi har sedan 2008 bör utvecklas ytterligare. I grunden måste själva systemet för arbetskraftsinvandring bli enklare. Idag är arbetskraftsinvandrare låsta till ett visst yrke, och måste söka nytt arbetstillstånd om hen byter arbetsgivare eller yrke under de två första åren. Möjligheten att starta företag är också begränsad om arbetstillstånd erhållits för anställning och för ett visst yrke. Fler arbetskraftsinvandrare skulle kunna stanna i Sverige och arbeta och därmed bidra till välfärden.

Kravet på koppling till visst yrke och/eller arbetsgivare bör slopas. När en arbetskraftsinvandrare jobbat i Sverige i två år och vill förnya sitt arbetstillstånd ska personen istället vara fri att börja jobba inom vilken bransch som helst, oavsett om det finns arbetskraftsbrist i den eller ej. Samtidigt ska individer kunna byta arbetsgivare

redan under de två första åren. Utöver det bör man som arbetskraftsinvandrare kunna starta företag om man vill. Då ska samma kriterier uppfyllas som gäller vid arbetskraftsinvandring för näringsidkare. På så vis kan fler gå från anställning till eget företagande. Därutöver bör arbetskraftsinvandringslagstiftningen utvecklas genom att underlätta att ansöka om permanent uppehållstillstånd, efter de två åren som individen arbetat i Sverige, genom att påskynda det ansökningsförfarandet med tillhörande process.

Underlätta för utländska studenter att arbetskraftsinvandra

Utländska studenter som kommer hit för att studera är cirkulärmigranter, och bör ges bättre möjlighet att stanna och arbeta i Sverige. För att inte gå miste om högutbildad arbetskraft bör det bli lättare för internationella studenter att komma hit både för att studera och för att ansöka om arbetstillstånd. Det är ologiskt att vi i dagsläget inte ser till att öppna upp för att få avkastning för, och tillvarata, den kompetensförsörjning vi varit med om att erbjuda. En orsak till att många utländska studenter väljer bort Sverige efter avslutade studier kan bero på att utländska studenter i dag måste ha jobb och avtal klara för att ansöka om arbetstillstånd direkt innan tillståndet för studier går ut. Kommer studenten från ett annat EU-land har denne lite mer utrymme att söka jobb då personen kan stanna i Sverige i sex månader efter examen, vilket även det kan anses vara kort tid vid jobsökande. Därför måste det underlättas för utländska studenter att kunna stanna längre i Sverige efter avslutad utbildning för att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.

Enklare, flexiblare och snabbare handläggningsprocesser

Idag erbjuder Migrationsverket arbetsgivare möjligheten att bli en så kallad certifierad arbetsgivare. Detta ger en enklare och snabbare handläggning i ansökningsförfarandet om arbetstillstånd. Uppfyller man kraven för detta ska en certifierad arbetsgivare få beslut inom fem arbetsdagar. Ett av kraven för att bli godkänd som certifierad arbetsgivare är att ha haft minst 25 ansökningar om arbetstillstånd per år. Detta krav utesluter i stort sett alla små och medelstora företag, som vanligtvis inte kommer upp i så stora ansökningsvolymerna per år. Kravet på 25 ansökningar gäller inte bara det kommande året utan även det föregående, vilket innebär att inte heller nystartade företag kan bli certifierade.

För att underlätta för även små och medelstora företag att kunna anställa internationella talanger bör gränsen för antalet ansökningar om arbetstillstånd ett företag får per år

sänkas. Att även mindre företag kan bli certifierade arbetsgivare innebär att deras ansökningsprocess snabbas upp och underlättar alltså för dem att anställa.

För närvarande gäller dessutom 11–15 månaders väntetid för beslut om arbetstillstånd beroende på om man gör webbansökan eller ansöker på blankett. I Migrationsverkets regleringsbrev om mål och återrapporteringskrav står att man ska redovisa genomförda åtgärder för att kraftigt förkorta handläggningstiderna för arbetstillstånd samt dess effekter. En tidsgräns för hur länge ett enskilt arbetstillståndsärende får ta bör införas. Ett uppsatt mål om maxtid bör stimulera till snabbare, mer effektiva handläggningstider.

Därutöver är vid ansökan om förlängning av arbetstillstånd väntetiden lika lång som vid en första ansökan (11-15 månader). Detta är orimligt. En förklaring kan vara att det i princip är samma detaljerade uppgifter som ska skickas in vid förlängningar som vid nyansökningar. Det är alltså information som Migrationsverket redan sitter på. För att minska den administrativa bördan och snabba upp processen bör kraven sänkas för hur vilka dokument som ska bifogas ansökan.

Ett annat bekymmer är att Migrationsverkets rekommendation vid förlängning av arbetstillstånd är att den anställde inte bör lämna landet under handläggningsperioden. Detta för att det kan bli svårt att komma in i Sverige innan det nya arbetstillståndet är beviljat. Det här är problematiskt för alla de företag som agerar på en internationell marknad och där personal behöver åka utomlands för att träffa kunder. Därför föreslår jag att den anställde ska kunna få ett tillfälligt arbetstillstånd som möjliggör för personen att resa ut och in i landet under handläggningsprocessen.

Möjliggör att ansöka om permanent uppehållstillstånd

Därutöver bör arbetskraftsinvandringslagstiftningen utvecklas genom att underlätta att ansöka om permanent uppehållstillstånd, efter de två åren som individen arbetat i Sverige, genom att påskynda det ansökningsförfarandet med tillhörande process. Det skulle möjliggöra för fler som etablerat sig på svensk arbetsmarknad och som bidrar till vår tillväxt att stanna kvar.

Johanna Jönsson (C)